

„Maguk az a Magnet, ami valami újat csinál?”

November végén ünnepelte fennállásának 15., „újbankká” válásának pedig féléves évfordulóját az 1995-ben HBW Express Takarékpénztárként alapított, majd 2008-ban a Caja Navarra spanyol közösségi bank 30%-os részesedésével HBW Express Bankká átalakult pénzügyintézet, amely 2010. május 1-je óta Magnet Első Magyar Közösségi Bank néven működik. A Magnet a 2010-ben az Év bankja kettős díjazottja. Interjú Salamon Jánossal, a Magnet Magyar Közösségi Bank vezérigazgatójával.

Miért pont a gazdasági válság kellős közepén indították el a közösségi bankot?

A válság számunkra azt az üzenetet hozta, hogy a klasszikus banki modellek összeomlottak. Új megoldásokat kell kidolgozni, amelyek stabilak, működésük átlátható és felelős. Ezért elkezdtünk azon gondolkodni, hogyan lehetne felépíteni Magyarországon egy olyan bankot, mely az etikus banki alapelveket szem előtt tartja, és gazdaságilag is fenntarthatóan működik.

Hogyan zajlott ez a gyakorlatban, valójában mitől lett közösségi a bank?

Felvettük a kapcsolatot a Morális Hitel Egyesülethez kapcsolódó szakértőkkel, akik azt tanácsolták, hogy a változásokat az organikus szervezetfejlesztés keretei között valósítsuk meg. A közösségi kifejezés egyébként az alkalmazottakkal való közös gondolkodás mentén alakult ki, továbbá nagy segítséget adott nekünk a cél megtalálásában a Caja Navarra, amely magát közösségi bankként deklarálta.

A közösségi bank lényege leegyszerűsítve az, hogy a hitelesek és a betétesek mint ügyfelek tulajdonképpen egy közösség, és ha ezt a két oldalt megpróbáljuk egymáshoz közelíteni, és azt elérni, hogy tudjanak egymásról és megértsék egymást, akkor nem teszünk mást, mint közösséget építünk.

Mit szoltak az ügyfelek a változáshoz? A HBW összes akkori ügyfelét automatikusan átvették a MagNetbe?

Tulajdonképpen átvenni nem is kellett, mert ez olyan átalakítás volt, ahol a bank nevét, stratégiáját és alapvető paramétereit változtattuk meg. Az ügyfelek maradtak és megörökölték ezt az állapotot.

Volt olyan esetünk, hogy bejöttek az ügyfelek, és rácsodálóztak, hogy: „Jé, maguk az a Magnet, aki valami újat csinál? Én

dig még nem rohamozták meg az emberek a bankfiókokat.

Mely banki szolgáltatást ne keressünk Önöknél?

Például nem adunk fogyasztási hitelt, mert ezt nem tartjuk eléggé etikus területnek. Ezt a fajta erőteljes, a fogyasztásba behajszolást szolgáló hitelezést mi nem vállaltuk fel.

Hogyan választják ki a támogatásra érdemes kedvezményezetteket a MENTOR betét esetében?

Alaposan átvizsgáljuk, hogy a jelölt működése pénzügyileg megfelelő-e, a hitel visszafizetését tudja-e teljesíteni, hiszen a hitelezési kockázatot a bank vállalja és nem a betétesek. De minden ügyfelet olyan szemmel is nézünk, hogyan lehet olyan egyedi konstrukciót kialakítani, ami leginkább szolgálja azt a célt, hogy megfelelően működjön a jó célok, a fenntarthatóság érdekében, és mellékesen kitermelje a bevételt, amit a

hitel visszafizetésére kell fordítania. A szűrőnk sokkal komolyabb, sokkal részletesebb, mint más bankoké, mert nemcsak a klasszikus pénzügyi kondíciókat nézzük, hanem ténylegesen is szeretnénk megérteni a hitelkérőnek a teljes működési, gondolkodási mechanizmusát.

Névjegye

Név	Salamon János
Beosztás	vezérigazgató, Magnet Közösségi Bank
Végzettség	okleveles közgazda (pénzügy szak), informatikai rendszerszervező diploma, szakközgazdász (gazdasági ellenőrző szak), MBA diploma két szakon (pénzügy és minőségmenedzsment)
Család	élettársi kapcsolatban, három saját (2 lány, 1 fiú) és egy nevelt gyermek (lány)
Hobbi, szabadidő	motorozás, vitorlázás, új tájak, helyek, emberek felfedezése itthon és külföldön

nem is gondoltam, régi HBW ügyfél vagyok, de hát rég jártam a fiókban, egyszer olvastam róla és nagyon örülök, hogy maguk azok, mert úgy szerettek ide járni!”

Szerencsére nem voltak olyanok, akik nagyon kifogásolták volna ezt a változtatást. Természetesen új ügyfelek is jöttek, ám ed-

A SZFÉRA betét egy sikertörténet?

Részben beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A betét megismertetése érdekében még „kamatakiót” is hirdettünk, ugyanis az ügylet elején keletkezik egy olyan kamattöbblet, amelyet inkább oda-

adunk az ügyfeleknek, ezzel is ösztönözve őket arra, hogy a SZFÉRA betétbe, és ne más konstrukcióba helyezték a megtakarításukat. Viszont rá kellett döbbenünk, hogy ezzel azt a hatást értük el, hogy sokan olyanok is idehozták a pénzüket, akiket csak a magas kamat érdekelt. Megtámasztottuk ebből az esetből, hogy ilyen mértékű kamateltérítést a közösségi betéteknél nem célszerű alkalmazni, mert hiába van nagy SZFÉRA betétállományunk, ha az a kamatérzékeny ügyfelek betét állománya, így pont azt a hatást nem várhatjuk tőle, hogy hosszú távon szolgálják valamelyik adott SZFÉRA érdeket.

Hogyan történik az ügyfelek kiválasztása?

Vannak negatív szűrők, hiszen vannak olyan területek, amiket általában a világ etikus bankjai ki is szoktak zárni, és amelyeket mi is eleve kizárunk (pl. fegyveripar, dohányipar). A szakértőink nem alkalmazottak, tehát mi az ún. közösségépítő szerepünket igyekszünk a civil szféra irányába is érvényesíteni. A Morális Hitel Egyesület adja ennek az egyik bázisát, illetve igyekszünk bevonnunk különböző civil szervezeteket.

A KAP sikertörténet lett?

2011. június 30-ával zárult le az első KAP-unk, a teljes összeg kétharmad részét az ügyfelek el is költötték, ami óriási arány. A mi tökefelesztési politikánk úgy néz ki, hogy 10%-ot kiosztunk a nyereségből a KAP formájában, és maximum 30%-ot vesz ki a tulajdonosi kör osztalékként. Ily módon a másik 60% garantáltan bent marad a bankban, és fejlesztési forrásként szolgál.

(Folytatás a címlapról)

A büntudatra való képtelenség – A vállalat napokig nem kommunikált, majd bocsánatot kértek a rossz kommunikációért. Nem vicc: azért, hogy nem „szakszerűen” közölték, amit közöltek, vagy nem közöltek. Hallotta valaki, hogy az esetért kértek volna bocsánatot? Hogy a tulajdonosok – élükön azzal, aki a saját fia nyakába varrta ezt a büntömeget – a gyászolók szemébe néztek volna, és mélységesen bocsánatot kértek volna tőlük? Megjelent egy tulajdonos is a gyászszertartásokon? Az esemény után hetekkel még mindig nem ismeri el a cég...

A KAP első része az átláthatóság, hiszen megmondjuk az ügyfélnek, hogy mennyit kerestünk rajta. A részvényesek és a menedzsment átengedi neki azt a jogot, hogy ő mondja meg, hogy ennek 10%-át a listára bekerült alapítványok (idén 47 ilyen volt) közül a bank melyiknek nyújtsa támogatásként.

Ezt az alapítványi listát egy szakértői csoport állítja össze. A csoport munkájában banki kolléga is részt vesz, de nagyjából a hazai civil szervezeti kört jobban ismerő emberekből állt össze a szakértői csapat. Az alapítványok pályáznak a listára kerüléshez, a pályázókat a szakértők értékelik, és több szűrő feltétel is van.

A növekedést hogyan értelmezi egy fenntarthatóságra törekvő bank? Budapesten kívül hova és hány bankfiók nyitását tervezik?

Jelenleg Budapesten, illetve Solymáron van összesen 13 bankfiókunk. Mivel a közösségi banki irányt választottuk, ezzel tulajdonképpen azt is eldöntöttük, hogy sem a növekedés, sem pedig a profit nem mindenek feletti cél számunkra. Mi azt gondoljuk, hogy a növekedés egy ésszerű korlátot belül elfogadható dolog.

Céljuk a szektor tudatformálása?

A bankokat nem a szó hagyományos értelmében vett versenytársaknak, hanem együttműködő partnereknek szeretnénk tekinteni. Mi úgy gondoljuk, hogy a működésünkkel inkább arra szeretnénk felhívni az ő figyelmüket, hogy lehet másképp is csinálni. Nyilván nem lehet reális cél, hogy a nagy, külföldi tulajdonosok kezében levő bankokat egy csapásra megváltoztassuk, de

A társadalmi normák megtartására való képtelenség, a törvényes magatartás tekintetében – Mit is tegyünk még ehhez, ha az előzőeket már ismerjük?

Ha a CSR olyasmi, ami a jogszabályokon is túlmutat, akkor a társadalmi együttélés ilyen alapvető semmibe vétele, a „hátha megússzuk valahogy, csak legyen meg a profit” gondolkodásmód, a biológiai és kémiai valóságtól való efféle elrugaszkodás nevezhető inverz CSR-nek, megtagadása mindannak, amit mi új vállalati kultúrának remélünk.

Az említett film hosszasan taglalja, hogy a nemzetközi nagyvállalatok vezetői

a nekik dolgozó emberek gondolkodásán változtathatunk azáltal, hogy legalább meg-gondolják azt, hogy tényleg lehet ezt másképp csinálni.

Magánszemélyként mit tudhat meg Önről az olvasó?

Régi nagy vágyam, hogy elmenjek egy ösz-szefüggő 3 hetes szabadságra. Nyaranta baráti körben vitorlázunk, a családdal szerencsére csavargó típusúak vagyunk, új dolgokat, embereket, helyeket szeretünk felfedezni itthon és külföldön. Magyarországon annyi jó hely van, nagyon jókat lehet itthon csavarogni. Szeretek motorozni. Ez régi szerelem, talán a legrégebbi, 12 éves koromban kezdtem. Most kacérokodom egy elektromos robogóval. De kerékpározni is szeretek, a fiammal 10-20 kilométeres távokat szoktunk letekerni.

Az interjú bővebb változata a KÖVET honlapján (www.kovet.hu) olvasható.

Bíró Imola / KÖVET

Jegyzetek:

- 1 **Caja Navarra:** Etikus bank, a nyolcadik legnagyobb takarékpénztár Spanyolországban.
- 2 A **MENTOR** betét tulajdonosa a betét elhelyezésekor kiválasztja, konkrétan melyik hitelfelvevőt kívánja támogatni, és a bank a betétből kizárólag oda helyez ki hitelt.
- 3 A Magnet **SZFÉRA** betétesei hét terület közül választhatják ki azt, amelyiket támogatni kívánják az általuk elhelyezett pénzből. Ez a hét szféra: biogazdálkodás, zöld energia, környezet- és természetvédelem, munkahelyteremtés, kutatás-fejlesztés, egészségügy és szociális ellátás, kultúra és oktatás.
- 4 A **Közösségi Adományozási Program** (KAP) keretében az ügyfelek lehetőséget kapnak arra, hogy a bank profitjának 10%-áról rendelkezzenek, és annak alapítványi felhasználásáról döntsenek. Így számos, az egészségügy, környezetvédelem és a kultúra területén eredményesen tevékenykedő alapítványt vagy civil szervezetet juttathatnak támogatáshoz.

csupán korlátozott jogosultságokkal rendelkeznek; részeivé, fogaskerekeivé válnak egy gépezetnek, amely pusztító szörnyként is képes viselkedni. Az iszapkatasztrófát nem átláthatatlan tulajdonú nemzetközi vállalat okozta; a tulajdonosok ott járnak-kelekednek közöttünk, az érintettek között. Mozgásterületet nem korlátozzák távoli irodákból érkező irányelvek és utasítások. Egyedül csak a társadalomnak, Kolontárnak, Devecsernek, a másik öt érintett falunak, Magyarországnak és a Bolygónak tartoznak elszámolással.

Bodroghelyi Csaba / KÖVET